

Møteinnkalling

Utvalg: Arbeidsutvalget i Rondane-Dovre nasjonalparkstyret
Møtested: Epost
Dato: 12.05.2020
Tidspunkt: 22.00

Hastesak. Avklart at styreleder møter pr epost og avklarer saken. AU orienteres i etterkant.

Saksliste

Utvalgs- saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv- saksnr
ST	Rondane NP og Frydalen LVO - Motorferdsel 2020 og båndtvang - skadefellingsforsøk ulv		2020/5741

Arkivsaksnummer: 2020/5741-2

Saksbehandler: Eirin Berge

Dato: 12.05.2020

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Arbeidsutvalget i Rondane-Dovre nasjonalparkstyre	2/2020	12.05.2020

Sak - Rondane NP og Frydalen LVO - Motorferdsel 2020 og båndtvang - skadefellingsforsøk ulv

Innstilling fra forvalter

Arbeidsutvalget i Rondane-Dovre nasjonalparkstyre gir Nord-Fron, Sør-Fron og Ringebu kommuner dispensasjon for motorferdsel med snøskuter i Rondane nasjonalpark og Frydalen landskapsvernområde i forbindelse med skadefelling av ulv og bruk av løshund i fellingsforsøket. Dispensasjonen er gitt med hjemmel i naturmangfoldlovens § 48 første alternativ.

Følgende vilkår gjelder for dispensasjonen:

- Dispensasjonen gjelder for godkjent fellingsområde jf. Fylkesmannen i Innlandet sitt vedtak om skadefellingsforsøk datet 11. mai 2020 samt SMS av 12.mai 2020 om utvidelse av områdene for skadefelling. Ved utvidelse av fellingsområdet skal forvaltningsmyndigheten for verneområdene i Rondane kontaktes snarest.
- Dispensasjonen gjelder for tidsrommet fra vedtaksdato og frem til 18.mai 2020 kl 12.
- Dersom tidsrommet for skadefellingsforsøket utvides, vil dispensasjonen for motorferdsel i verneområdene utvides tilsvarende.
- Dispensasjonen gjelder bare for motorferdsel i forbindelse med Fylkesmannens dispensasjon fra villlovens § 21 pkt. c for utkjøring av mannskap og grovlokalisering av ulv (innringing for utsjekk av inn- og utspor) og gjelder for bruk av snøskuter. Det er ikke tillatt å bruke snøskuter til å forfølge/jage, direkte jakte på eller avlive ulv.
- Dispensasjonen gjelder også for bruk av løs hund i forbindelse med skadefellingsforsøket med de vilkår som fremkommer i Fylkesmannen i Innlandet sitt vedtak av 11.mai 2020, jf. også punkt 13 i vilkårene.

- Snøskuterne **skal** operere sammen som en enhet dvs. med øyekontakt hele tiden (evt. etter hverandre i samme spor). **All kjøring** skal loggføres med bruk av GPS, for hver av snøskuterne
- I forbindelse med hensynet til villreinen er det opprettet **område med motorferdselsforbud** innenfor fellingsområdet. Disse områdene er synliggjort i kart i figur 2 i saksfremlegget. Rød skravur omfatter Nord- og Sør-Fron kommuner. Dersom det er tvil om grensene for disse områdene må det tas kontakt med forvaltningsmyndigheten
- Kjøring i verneområdene skal begrenses til det absolutt mest nødvendige, og all kjøring skal skje på en slik måte at man unngår skader på vegetasjon og unødvendig forstyrrelse av dyrelivet.
- **Det skal tas særlig hensyn til villrein i området!** Om villrein påtreffes under kjøring skal transporten stoppe opp og vente til reinen har gått ut av området. Alternativt kan villreinen omkjøres på le side i en avstand på minimum 500 meter.
- Alle kjøretøy som deltar skal ha med kopi av dispensasjonen for eventuell kontroll.
- Før og etter at kjøringen er gjennomført skal Statens naturoppsyn Rondane ved Finn Bjormyr ha beskjed om når kjøring skal skje og når den er avsluttet. Bjormyr treffes på telefon 481 13 674.
- I etterkant skal Rondane-Dovre nasjonalparkstyre ha tilsendt en kortfattet rapport på hvordan gjennomføringen av skadefellingen har blitt gjennomført innenfor Rondane nasjonalpark og Frydalen landskapsvernområde (epost : fminpost@fylkesmannen.no). GPS-logg for all motorisert ferdsel innefor verneområdene skal leveres samtidig med rapporten 5 dager etter endt fellingsforsøk.

Vi gjør oppmerksom på at denne tillatelsen bare gjelder i forhold til verneforskriften for Frydalen landskapsvernområde og Rondane nasjonalpark.

Vedtaket kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse, jf. forvaltningsloven § 28. Frist for klage er tre uker fra vedtaket er mottatt. En eventuell klage stiles til Miljødirektoratet, men sendes til Rondane-Dovre nasjonalparkstyre.

--- slutt på innstilling ---

Dokumenter i saken

- Vedtak fra Fylkesmannen i Innlandet om skadefellingsforsøk i Øyer, Ringebu og Lillehammer kommune datert 11.mai 2020 (vedlagt)
- SMS fra Fylkesmannen i Innlandet om at skadefellingsforsøket og vedtaket er utvidet til kommunene Ringebu, Sør-Fron og Nord-Fron øst for E6.

Saksopplysninger

Nasjonalparkforvalter mottok den 12.mai 2020 fra landbrukssjefen i Nord-Fron kommune, Fylkesmannen i Innlandet sitt vedtak om skadefellingsforsøk i kommunene Øyer, Lillehammer og Ringeby. Forvalter ble samme dag i en SMS fra Fylkesmannen gjort oppmerksom på at dette vedtaket ble utvidet til også å gjelde kommunene Ringeby, Nord-Fron og Sør-Fron øst for E6.

I telefonsamtale med landbrukssjefen i Nord-Fron ble det stilt spørsmål om dispensasjon fra verneforskriftene for Rondane nasjonalpark og Frydalen landskapsvernområde knyttet til motorferdsel og båndtvang i nasjonalparken. Etter dette har det vært dialog mellom forvalter og styreleder pr telefon om saken.

For å sikre en rask avklaring for de involverte i saken er det gjort avtale med styreleder om at saken blir utsendt fra sekretariatet så snart den er klar og at nasjonalparkstyret blir orientert i etterkant.

Fylkesmannens vedtak av 11.mai 2020 er vedlagt. I tekstboksen under er konklusjon og vilkår som gjelder i forbindelse med skadefellingsforsøket gjengitt (vedtaket ligger ved saken i sin helhet) :

Konklusjon:

Ut fra en samlet vurdering med vektlegging av potensialet for framtidige skader dersom ulven fortsatt oppholder seg innenfor beiteområdene i deler av Øyer, Lillehammer og Ringeby, samt tilgrensende beiteområder, gir Fylkesmannen tillatelse til skadefelling på en - 1 - ulv innenfor et nærmere avgrenset område og tidsrom som framgår av vilkårene for tillatelsen. Øyer kommune får ansvaret for å lede gjennomføringen av fellingsforsøket.

Følgende vilkår er knyttet til fellingstillatelsen

1. Fellingsområdet er avgrenset til Øyer og Lillehammer kommuner øst for E6, samt Ringeby kommune øst for E6, sør for Friisvegen og videre ned langs Imsdalsvegen ned til kommunegrensa mot Stor-Elvdal.

2. Fellingstillatelsen gjelder felling av en - 1 - ulv i tidsrommet **10.5.2020 kl 13:40 til 18.5.2020 kl. 12:00.**

3. Øyer kommune er ansvarlig for gjennomføring av fellingsforsøket. Fylkesmannen krever at det kun er personer oppført på liste oversendt Fylkesmannen som har anledning til å delta i fellingsforsøket. Hvis det blir endring, må Fylkesmannen ha skriftlig beskjed om dette. Fylkesmannen krever at deltakerne i fellingslaget - jegere og hundeførere - oppfyller kravene til og innehar lisens, jf. kravene i Forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst, av 22.3.2002 nr 313, §§ 13 og 14. Deltakerne på fellingsforsøket - jegere og hundeførere - skal ikke være siktet eller under etterforskning, dømt eller ilagt forelegg for brudd på naturmangfoldloven, viltloven eller våpenloven, eller forskrifter hjemlet i disse.

4. I henhold til rovviltforskriften § 9a skal deltakere fra det kommunale fellingslaget få godtgjøring for den tid som er benyttet til fellingsforsøk. Fylkesmannen legger til grunn at fellingsforsøket skal gjennomføres på en effektiv og hensiktsmessig måte. Det settes av en ramme på **inntil kr 56 000,-**. Utgangspunktet er en sats på kr 1 600,- pr deltaker pr døgn. Jf, forskriften §9 gis det i tillegg tilsagn om **inntil kr. 10 000,-** til dokumenterte utgifter i samband med fellingsforsøket (kjøring, bompenger etc., ikke lønn). Godtgjøring for eventuell beredskapsvakt og beredskapsmidler faller utenfor godtgjøringsordningen. Ordningen kan

heller ikke brukes til kompensasjon til kommunene for utgifter i forbindelse med administrasjon av skadefellingslagene. Likeledes faller godtgjøring for bruk av hund, innkjøp, forsikring og utgifter ved hundehold utenfor ordningen. I tillegg til fastsatt maksimal døgnpris (1 600,- pr. døgn), skal kommunene også beregne feriepenger og arbeidsgiveravgift, og dette skal kommunen dekke innenfor de nevnte rammene fra Fylkesmannen. Rammene er absolutte. Dersom det er ekstraordinære omstendigheter som gjør at fellingingen ikke kan gjennomføres innenfor den økonomiske rammen, må kommunen ta kontakt med Fylkesmannen og avtale dette i forkant.

5. For å få mer informasjon om hva som skiller fellingsforsøk der fellingslagene lykkes, fra fellingsforsøkene der de ikke lykkes er det i 2019 etablert en egen rapporteringsløsning i Miljøvedtaksregisteret. Ved iverksetting av tillatelser stilles det fra 2020 krav om at det blir lagt inn rapport for det enkelte fellingsforsøk i denne løsningen. Lenke til rapporteringen er å finne på det aktuelle fellingsvedtaket på www.miljøvedtak.no, se også vedlagte veiledning for rapportering.

Fellingsleder skal rapportere til Fylkesmannen om forbruk av rammene innen 3 dager etter endt skadefellingsforsøk. Dersom rapporteringen over ressursbruk i Miljøvedtaksregisteret er fyllestgjørende er det ikke behov for egen rapportering til Fylkesmannen om ressursbruk.

6. Ulv som blir felt i medhold av denne tillatelsen er viltfondets eiendom. Ingen kan derfor på noen måte gjøre seg nytte av felt dyr eller deler av dyret (inkl. hår, blod) uten nærmere samtykke fra Miljødirektoratet. Felt dyr skal så raskt som mulig bringes til Norsk institutt for naturforskning, Trondheim. Hvordan frakt skal finne sted, avklares med Fylkesmannen.

7. Fellingsstedet skal kunne påvises dersom Fylkesmannen, SNO eller politiet krever dette.

8. Ved felling skal det benyttes våpen og ammunisjon godkjent for storviltjakt, jf. forskrift om utøvelse av jakt og fangst av 22. mars 2002, jf § 15 og 16.

9. Felling eller forsøk på felling av ulv skal **umiddelbart** meldes til Fylkesmannen og politiet. Dersom ulv påskytes uten felling/skadeskytes, avgjør Fylkesmannen hvordan videre ettersøk skal gjennomføres. Generelt for ettersøk av gaupe, bjørn, jerv og ulv gjelder bestemmelsen i rovviltforskriften § 17.

10. Fellingslaget skal melde tilbake til Fylkesmannen minimum **en gang pr. døgn** om gjennomføringen av fellingsforsøket. **Dersom fellingslaget får kontakt med ulv, skal Fylkesmannen varsles oftere så vidt det er praktisk gjennomførbart.** Etter kontortid (08.00-15.00) kan Fylkesmannen kontaktes via vakttelefonen – tlf. nr. 970 29 840.

11. Alle medlemmer av fellingslaget som deltar i fellingsforsøket skal ha kopi av dette brevet og være kjent med vilkårene for fellingstillatelsen.

12. Fylkesmannen kan til enhver tid endre ett eller flere av vilkårene, eller inndra fellingstillatelsen.

13. Det gis tillatelse til å bruke løs på drevet halsende hund på følgende vilkår under dette fellingsforsøket;

- Hunden(e) skal ha gps-sender

- Hunden(e) skal bare slippes på ferske spor som en vet sikkert er fra ulv

- Dersom hunden slår over på annet vilt eller husdyr skal hundefører være i stand til raskt å ta inn hunden
- Husdyreiere i området må godkjenne at hund kan slippes
- Kommunen må gi dispensasjon fra båndtvangsbestemmelsene i hundeloven
- Senest en måned etter at løs på drevet, halsende hund er brukt skal det sendes rapport til Miljødirektoratet med kopi til Fylkesmannen. Av rapporten skal det framgå hvordan slik hund er brukt og effekten av dette. Det skal ligge med utskrift eller fil av gps-logg fra hundepiler

14. Fylkesmannen gir etter § 9 i rowiltforskriften gi tillatelse til bruk av snøscooter/ATV for utkjøring av mannskap og grovlokalisering av ulv (innringing for utsjekk av inn- og utspor). Det er ikke tillatt å benytte snøscooter/ATV til forfølgelse/jaging, direkte jakt på og avliving av ulv. Bruk av snøscooter i utmark og snødekt mark krever også egen tillatelse fra kommunen etter motorferdselloven, og områdestyret i verneområder. Deltakere i fellingslaget må rette seg etter de vilkår som blir stilt fra forvaltningsmyndigheten (nasjonalparkstyret) for berørte verneområder.

15. Dersom det skulle bli felt en ulv innenfor skadefellingsområdet på lisensfelling, vil Fylkesmannen gjøre en nærmere vurdering om behovet skadefellingstillatelsen skal videreføres.

Dersom ulv felles, skal det gis melding på vakttelefonen nr 970 29 840. Dersom en ulv påskytes uten felling skal det gis melding til Fylkesmannen og politiet.

Hjemmelsgrunnlag

Delegering

Miljøverndepartementet har i brev av 9. mars 2011 delegert forvaltningsmyndigheten for Rondane nasjonalpark og Frydalen landskapsvernområde til Rondane-Dovre nasjonalparkstyre i medhold av naturmangfoldloven § 62, jf. § 77.

Verneformål – forskrift

Miljøverndepartementet har i brev av 9. mars 2011 delegert forvaltningsmyndigheten for Rondane nasjonalpark og Frydalen landskapsvernområde til Rondane-Dovre nasjonalparkstyre i medhold av naturmangfoldloven § 62, jf. § 77.

§ 2 i verneforskriften for Rondane nasjonalpark angir følgende formål med opprettelsen av nasjonalparken:

- *ta vare på et stort, sammenhengende og i det vesentlige urørt fjellområde,*
- *ta vare på et høyfjellsøkosystem med et egenartet og variert biologisk mangfold,*
- *ta vare på sentrale leveområder til villreinstammen i Rondane,*
- *sikre variasjonsbredden i naturtyper som Rondaneområdet omfatter, herunder innslag av høyereliggende bjørke- og barskog,*
- *bevare landskapsformer og særpregede geologiske forekomster,*
- *ta vare på verdifulle kulturminner.*

Allmennheten skal fortsatt ha anledning til naturopplevelse gjennom utøving av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

Formål med opprettelsen av Frydalen landskapsvernområde er i følge verneforskriftens § 2 å:

- *ta vare på et særpreget og vakkert natur- og kulturlandskap, der seterlandskap med seterbebyggelse og setervoller, vegetasjon og kulturminner utgjør en vesentlig del av landskapets egenart,*
- *ta vare på leveområder for villreinstammen i Rondane og et rikt dyre- og planteliv,*
- *ta vare på landskapsformene.*

Allmennheten skal fortsatt ha anledning til naturopplevelse gjennom utøving av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging

I verneforskriftene for Rondane nasjonalpark og Frydalen landskapsvernområde er all motorferdsel i utgangspunktet forbudt, men med noen få unntak som ikke dekker dette formålet. Videre er det båndtvang i Rondane nasjonalpark i perioden 1.mars – 20.august (§ 3 punkt 5.5.). I verneforskriften for Frydalen LVO er det ikke spesielle båndtvangbestemmelser.

Forvaltningsplan

Forvaltningsplanen omtaler ikke motorferdsel knyttet til skadefelling av store rovdyr og heller ikke forhold knyttet til båndtvangbestemmelsen for et slik formål.

Generelt om motorferdsel i forvaltningsplanen (s.91) står det:

«Det framgår av § 3 i vernereglene for de enkelte verneområdene til hvilke formål motorferdsel er tillatt. Her framgår også til hvilke formål forvaltningsmyndigheten kan gi dispensasjon. Det legges opp til at § 4 (Generelle unntaksbestemmelser) i svært liten grad skal benyttes for å gi tillatelse til motorisert ferdsel. Denne hjemmelen må kun benyttes i helt spesielle tilfeller. Økonomiske forhold skal heller ikke benyttes som grunnlag for å benytte denne bestemmelsen. Det vises for øvrig til rundskriv til naturvernloven av november 2001 fra Direktoratet for naturforvaltning (Forvaltning av verneforskrifter), pkt. 6.4.»

Naturmangfoldloven

I verneforskriftene for Rondane nasjonalpark og Frydalen landskapsvernområde er all motorferdsel i utgangspunktet forbudt, men med noen få unntak som ikke dekker det gjeldende formålet. Derfor må søknaden behandles etter naturmangfoldlovens § 48 om dispensasjon fra et vernevedtak.

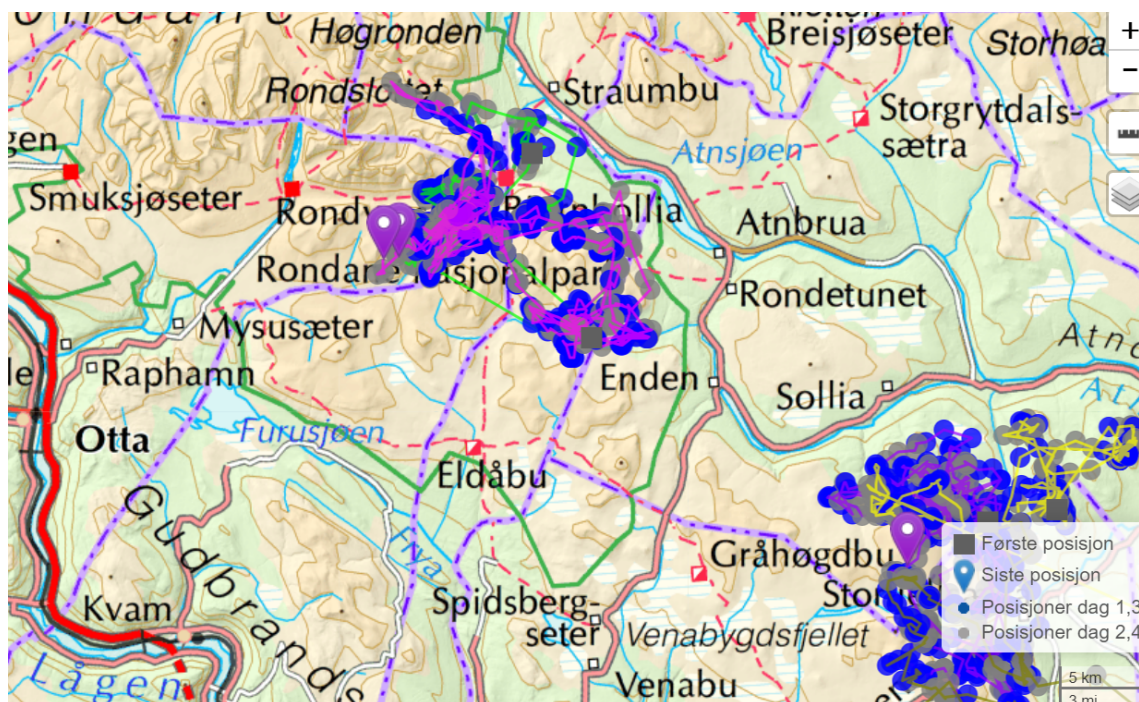
Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.

Denne saken må i tillegg vurderes etter naturmangfoldlovens miljørettslige prinsipper i §§ 8-12 (kunnskapsgrunnlag, føre-var prinsippet, samlet belastning på økosystemet, kostnader ved miljøforringelse bæres av tiltakshaver samt miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder), jmfør § 7.

Vurdering

De nasjonale målsettingene er at motorisert transport i verneområdene skal holdes på et så lavt nivå som mulig. Denne type motorisert ferdsel kan være forstyrrende for dyreliv og til skade for vegetasjon. Ett enkelt motorisert kjøretøy behøver isolert sett ikke å medføre vesentlig skade eller ulempe, men summen av flere tillatelser vil uten tvil kunne være en belastning. Det er derfor viktig at man ikke ser på den enkelte tur isolert sett, men vurderer kjøringen i et helhetsperspektiv, for på den måten best mulig å følge opp intensjonene med bestemmelsene om motorferdsel i utmark.

Fra forvaltningen sin side er det ikke ønskelig med mer motorisert ferdsel med snøskuter inn verneområdene enn høyst nødvendig. Dette vil bl.a. ha en negativ innvirkning på dyrelivet i området, og i dette tilfellet spesielt villreinen i Rondane. Perioden for skadefellingstillatelsen sammenfaller med deler av kalvingsperioden for villreinen, og en forstyrrelse i denne perioden kan være særdeles uheldig. Det er ingen tvil om at kjøring med snøskuter for å lokalisere ulv i dette området kan medføre forstyrrelser for villreinen. Det er derfor viktig at de mest sentrale områdene som villreinen bruker i dag skjermes mest mulig for eventuell kjøring i forbindelse med lokalisering av ulven. Se kartutsnitt i figur 1 som viser GPS-merka simler i perioden 1.mai – 1.juni 2015-2018

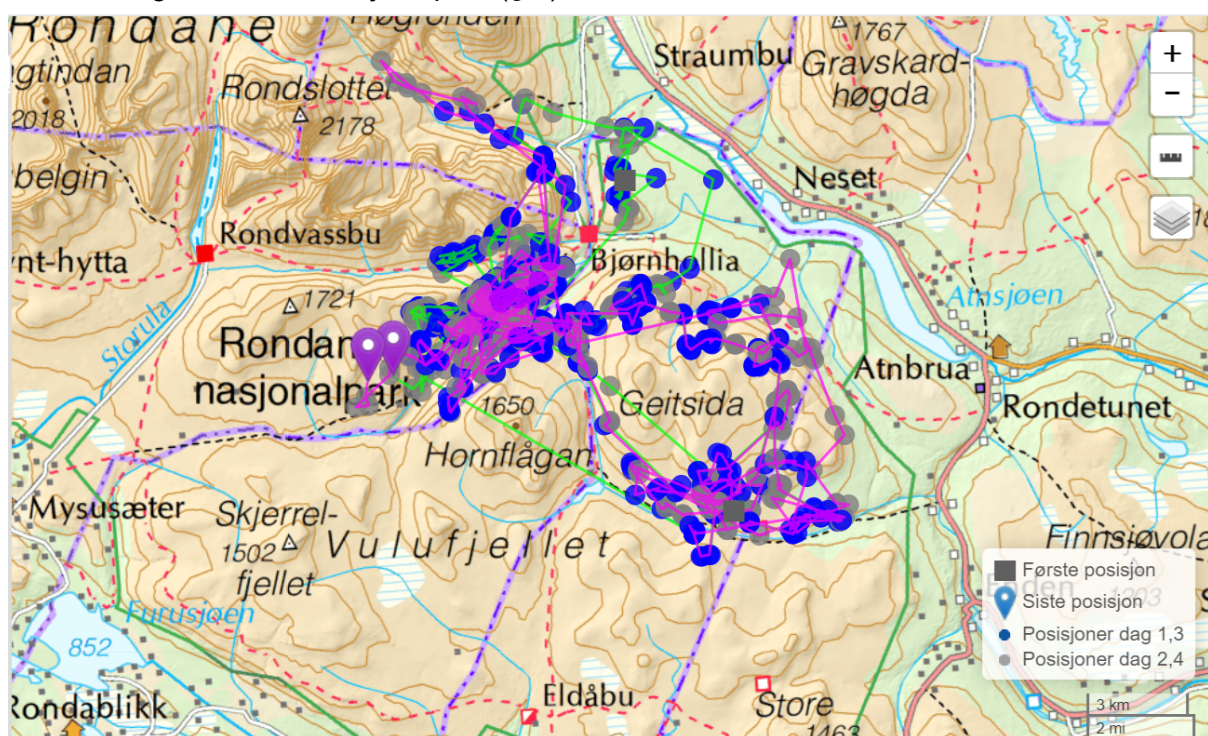

Figur 1: GPS-merka simler i perioden 1.mai-1.juni 2015-2018, fra dyreposisjon.no.

Fylkesmannen skriver i vedtak datert 11.mai 2020 at ut fra hensynet til beitedyr, områdets betydning som beitemark og skadepotesialet i nær framtid, anses det beste tiltaket for å forhindre omfattende skader er å iverksette fellingsforsøk på ulven (jf. vedtak fra Fylkesmannen i Innlandet datert 11.mai 2020).

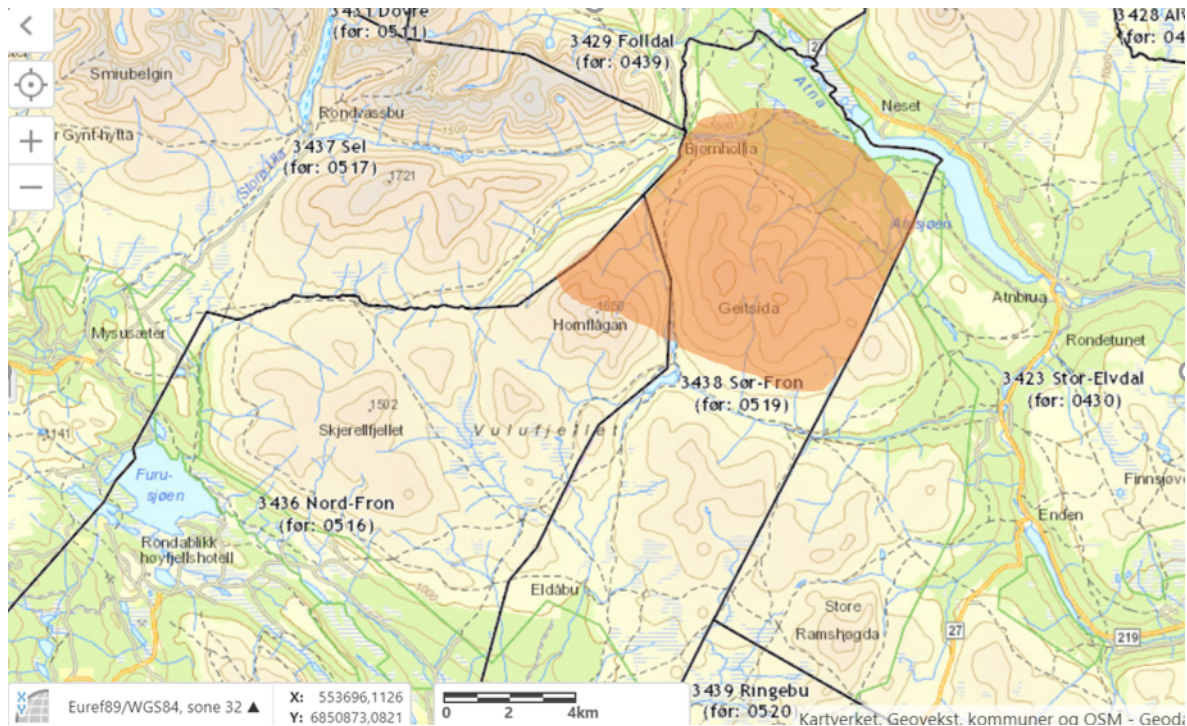
Nasjonalparkforvalter vurderer at med bakgrunn i at skadefellingen er fattet med hjemmel i annet lovverk (rovviltforskriften og viltloven) bør forvaltningsmyndigheten for verneområdene strekke seg langt for å legge til rette for at skadefellingen av ulv kan skje på en så smidig måte som mulig samtidig som verneverdiene blir minst mulig skadelidende. Rammevilkårene for regjeringens gjeldende rovviltpolitikk gjelder også innenfor verneområdene.

Kunnskapsgrunnet om verneverdiene i Rondane nasjonalpark er tilfredsstillende. Når det gjelder villreins bruk av området foreligger NINA Rapport 1013, Sluttrapport fra GPS-merkeprosjektet 2009-2014 og NINA Rapport 339 (2008) som oppsummerer kunnskapsstatus om villreins leveområde både med tekst og tilhørende arealbrukskart. NINA Rapport 551 (2010) beskriver forholdet mellom villrein og menneskelig ferdsel i blant annet Rondane villreinområde. Det er også utarbeidet sårbarhetsvurdering for rovfugl og våtmarksfugl i Rondane nasjonalpark (§ 8).

Figur 2: GPS-merka simler i perioden 1.mai-1.juni 2015-2018 i Vulufjell i Sør-Fron og Nord-Fron kommuner, fra dyreposisjoner.no.

Det vurderes at en *begrenset* kjøring med snøskuter for lokalisering av ulv og eventuelt utkjøring av mannskap i verneområdet vil være en kort og forbigående forstyrrelse for eventuell villrein i området og føre-var prinsippet blir ikke tatt i bruk (nml § 9). Påvirkning på verneverdiene i dette området vurderes å være begrenset dersom kjøringen blir gjort på en hensynsfull måte. Hensynet til villreinen ivaretas gjennom de vilkår som er satt, jf. naturmangfoldloven § 12, blant annet må kjøringen opphøre dersom villrein observeres, eventuelt må det kjøres forbi på 500 meters avstand på le side av villreinen. Av hensyn til villrein og kalvingsperioden blir det ikke gitt tillatelse til motorferdsel eller bruk av løs hund i områdene som er skravert i figur 3.

Figur 3: Skravert område viser særskilt sårbare områder

Omfanget av kjøringen vil ved oppfølging av vilkårene i saken ikke ha nevneverdig betydning for den samlede belastningen i området, men forutsetningen for dette er at det tas særlig hensyn til eventuell villrein i området. Når det gjelder løs hund, vil bruk av dette forde dispensasjon fra båndtvangsbestemmelsen i Rondane nasjonalpark. Kalvingstiden er en svært sårbar tid på året for villreinen og det er særdeles viktig at eventuell bruk av løs hund gjøres på en måte som reduserer faren for forstyrrelse til et minimum. Hundene skal ha på seg peiler og må hentes inn dersom det viser seg at de ikke lenger følger ulvesporet. Videre må slike hunder bare slippes på helt ferske spor som en med sikkerhet vet er etter den aktuelle ulven. Klima- og miljødepartementet har i sin tiltakspakke for å gjøre det lettere å felle ulv utenfor ulvesonen, åpnet for å bruke løs på drevet halsende hund fra dag én der dette kan være et hensiktsmessige virkemiddel fo rå oppnå uttak.

Eventuelle forstyrrelser knyttet til motorferdsel og bruk av løs hund vurderes å være kortvarig og midlertidig og en dispensasjon vil heller ikke danne grunnlag for en uheldig presedens sett i lys av de få tilfellene av liknende saker som har forekommet de siste årene jf. naturmangfoldloven §10. Videre har kjøring på frossen og snødekt mark ikke det samme skadepotensialet som barmarkskjøring, da ødeleggelse av vegetasjon og terrengslitasje normalt ikke vil forekomme. Sekretariatet vurderer derfor at omsøkte kjøring eller unntak fra båndtvangsbestemmelsen ikke vil være i strid med verneformålet og påvirke verneverdiene nevneverdig med de vilkår som settes, jf. naturmangfoldloven § 48 førsteledd, første alternativ.

Konklusjon

Nasjonalparkforvalter vurderer etter en samlet vurdering at vilkårene for dispensasjon etter NML § 48 alternativ 1 er tilstede. For å legge til rette for at skadefellingsforsøket kan gjennomføres også om ulven beveger seg inn i verneområdene tilrås at det gis dispensasjon fra forbudet mot motorferdsel og bestemmelsen om båndtvang på nærmere vilkår., Sjansene for at villrein kan påtreffes under kjøring er stor, og kjøringen må begrenses til det som er absolutt mest nødvendig.

Øyer kommune

Saksbehandler, innvalgstelefon

ATT: Sigbjørn Strand

Rannveig Helgesen, 62 55 11 75

Tillatelse til skadefellingsforsøk på ulv i deler av Øyer, Lillehammer og Ringeby kommuner

Vi viser til telefonsamtaler med landbrukskontoret for Øyer, Lillehammer og Gausdal v/Sigbjørn Strand den 10.mai kl. 12:51 og 13:35, samt til e-post med søknad om skadefellingstillatelse på ulv. Fylkesmannen ga muntlig tillatelse til skadefellingsforsøk i deler av Øyer og Lillehammer kommune fra kl. 13:40 samme dag. Vi viser også til telefonsamtale med Sigurd Strand den 11. mai kl. 09:43 angående utvidelse av fellingsområdet til også å omfatte deler av Ringeby kommune.

Bakgrunn

Det ble observert ulv og tatt bilde av en ulv på viltkamera kl. 10:00 den 10. mai i området Ensby i Øyer kommune, nær grensa til Lillehammer kommune. Bildet ble oversendt Statens naturoppsyn, som konkluderte med at dyret på bildet er «dokumentert ulv». Det ble også observert ulv og tatt bilde av ulv på viltkamera på Nord-Tretten på morgenen den 11. mai.

Lovgrunnlaget

Det rettslige grunnlaget for avgjørelsen er Lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) §§ 18 første ledd bokstav b og 77, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) §§ 8 og 13, jf. også § 4 første ledd bokstav e og §§ 7 og 9.

Rovviltforskriften § 1 (formål):

Formålet med denne forskrift er å sikre en bærekraftig forvaltning av gaupe, jerv, bjørn, ulv og kongeørn. Innenfor en slik ramme skal forvaltningen også ivareta hensynet til næringsutøvelse og andre samfunnsinteresser. Forvaltningen skal være differensiert slik at hensynet til ulike interesser vektlegges forskjellig i ulike områder og for de ulike rovviltarter.

Rovviltnemnda for region 3 har for 2020/21 vedtatt en betinget skadefellingskvote på 6 ulv. Søknader om skadefelling behandles av Fylkesmannen innenfor den rammen som er satt av rovviltnemnda og rovviltforskriftens §§ 6 og 9.

I perioden 16. februar til 31. mai er myndighet til å fatte vedtak om skadefelling tillagt Miljødirektoratet jf. rovviltforskriften § 7 jf. § 13. Miljødirektoratet har i vedtak av 29. april 2020

delegert denne myndigheten til fylkesmennene for perioden 4. mai til 31. mai for områder utenfor forvaltningsområdet for ynglende ulv. Samlet kvote for hele landet er 5 dyr.

Ved behandling av søknader om skadefelling skal føringene i forvaltningsplanen for rovvilt tillegges vekt, og felling kan bare gjennomføres om det ikke finnes andre tilfredsstillende løsninger ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. Bestemmelsens andre ledd bokstav a til d slår fast at det skal tas særlig hensyn til:

- områdets betydning som beitemark
- skadenes omfang og utvikling
- potensialet for fremtidige skader
- muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak

En skadefellingstillatelse skal være rettet mot bestemte skadegjørende individ, og vedtaket skal være begrenset til tid, rom og antall dyr. Ved hver fellingstillatelse gis det en økonomisk ramme som fellingsforsøket skal gjennomføres i henhold til.

Fylkesmannens vurdering

Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i §§ 8 til 12 i naturmangfoldloven legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Offentlige beslutninger som kan berøre naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon samt effekt av påvirkning, jf. § 8. Fylkesmannen viser til at vedtaket blant annet baserer seg på sist tilgjengelig kunnskap om ulvens bestandssituasjon og utvikling i Norge; det vises til beskrivelsen av det Nasjonale overvåkningsprogrammet for rovvilt i kommentarene til rovviltforskriften § 3, samt til rapport fra Rovdata/Høgskolen i Innlandet; «Ulv i Norge pr. 20. mars 2020 – Foreløpige konklusjoner for vinteren 2019-2020 – Rapport 3».

“Føre-var-prinsippet” i § 9 kommer til anvendelse i situasjoner hvor en ikke har tilstrekkelig kunnskap tilgjengelig. Etter Fylkesmannens syn er ikke dette tilfelle i denne saken. Det foreligger betydelig kunnskap om den samlede belastningen som ulvebestanden blir utsatt for, bl.a. gjennom Liberg m.fl. (2011), jf. § 10. Fylkesmannen viser til forvaltningsplanen for rovvilt i region 3, der hele fylket er beiteprioritert, og ut ifra dette vurderes det slik at lokaliseringen av dette uttaket ikke vil påføre bestanden irreversibel skade, jf. § 12. Dersom det viser seg at individet viser seg å være av stor genetisk verdi for den totale Skandinaviske ulvebestanden, må det gjøres en ny vurdering av evt. andre tiltak enn felling. Naturmangfoldloven § 11 gjelder kostnadene ved miljøforringelse, og anses ikke som relevant her.

I forhold til § 9 annet ledd bokstavene b og c foreligger det ikke noe skadeomfang. Det er imidlertid kort tid igjen til beiteslipp, og det er også allerede nå en del dyr som er sluppet ut på innmarksbeite i området. I Øyer og Lillehammer er det opplyst at det er ca. 13 000 dyr som skal slippes på beite, og ca. 6 000 skal slippes i de sørlige delene av Ringebu. Det vil også i tillegg slippes et betydelig antall dyr på beite i flere av nabokommunene. Av bilder og dokumentasjon synes det sannsynlig at en ulv oppholder seg i området, og skadepotensialet vil være stort dersom en ulv fortsatt skal ha tilhold her. Det er fortsatt lisensjakt i området, men dårlige sporforhold gjør arbeidet vanskelig. Fylkesmannen anser det ikke hensiktsmessig eller praktisk mulig å gjennomføre andre forebyggende tiltak som i tilstrekkelig grad kan forhindre skade, jf. rovviltforskriften § 9 annet ledd bokstav d.

Ut fra hensynet til beitedyr, områdets betydning som beitemark og skadepotesialet i nær framtid, anser Fylkesmannen at det beste tiltaket for å forhindre omfattende skader er at det iverksettes fellingsforsøk på ulven.

Etter instruks fra Miljødirektoratet 21. mai 2018 skal Fylkesmannen ved vedtak om skadefelling på ulv beskrive hvilken innsats som er gjort for å avdekke genetisk status, samt beskrive andre relevante vurderinger knyttet til dette. Fylkesmannen ber om at fellingslaget skal samle inn hår- og møkkprøver for DNA-analyse dersom de kommer over dette. SNO samler også inn prøver til DNA-analyse dersom de kommer over dette i forbindelse med sitt arbeid med skadedokumentasjon.

Det er søkt om at det åpnes for mulighet til bruk av løs på drevet halsende hund. Fylkesmannen viser til Klima- og miljødepartementets tiltakspakke for å gjøre det lettere å felle ulv utenfor ulvesonen. Her åpnes det for å bruke løs på drevet halsende hund fra dag én der dette kan være et hensiktsmessig virkemiddel for å oppnå uttak. Det er et vilkår at beitelagene i det aktuelle området er enig i at slik hund kan brukes. Det er nå på våren en spesielt sårbar tid for vilt med yngle- og hekketid. Fylkesmannen understreker derfor at det er særdeles viktig at eventuell bruk av løs hund gjøres på en måte som reduserer faren for forstyrrelse av annet vilt til et minimum. Hundene skal ha på seg peiler og må hentes inn dersom det viser seg at de ikke lenger følger ulvesporet. Videre må slike hunder bare slippes på helt ferske spor som en med sikkerhet vet er etter den aktuelle ulven. For å systematisere erfaring med bruk av slik hund, skal det innen en måned rapporteres til Miljødirektoratet om bruk og effekt av tiltaket.

Det er i tillegg søkt om tillatelse til bruk av motorkjøretøyer i utmark for uttransport av mannskaper og for grovrekognosering, det vil si sjekking av spor. Fylkesmannen påpeker at det nå på våren er en spesielt sårbar tid for vilt med yngle- og hekketid, og understreker derfor at det er særdeles viktig å ta hensyn til dette.

Konklusjon:

Ut fra en samlet vurdering med vektlegging av potensialet for framtidige skader dersom ulven fortsatt oppholder seg innenfor beiteområdene i deler av Øyer, Lillehammer og Ringebru, samt tilgrensende beiteområder, gir Fylkesmannen tillatelse til skadefelling på en – 1 – ulv innenfor et nærmere avgrenset område og tidsrom som framgår av vilkårene for tillatelsen. Øyer kommune får ansvaret for å lede gjennomføringen av fellingsforsøket.

Følgende vilkår er knyttet til fellingstillatelsen:

1. Fellingsområdet er avgrenset til Øyer og Lillehammer kommuner øst for E6, samt Ringebru kommune øst for E6, sør for Friisvegen og videre ned langs Imsdalsvegen ned til kommunegrensa mot Stor-Elvdal.
2. Fellingstillatelsen gjelder felling av en – 1 - ulv i tidsrommet **10.5.2020 kl 13:40 til 18.5.2020 kl. 12:00.**
3. Øyer kommune er ansvarlig for gjennomføring av fellingsforsøket. Fylkesmannen krever at det kun er personer oppført på liste oversendt Fylkesmannen som har anledning til å delta i fellingsforsøket. Hvis det blir endring, må Fylkesmannen ha skriftlig beskjed om dette. Fylkesmannen krever at deltakerne i fellingslaget - jegere og hundeførere - oppfyller kravene til og innehar lisens, jf. kravene i Forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst, av 22.3.2002 nr 313, §§ 13 og 14. Deltakerne på fellingsforsøket - jegere og hundeførere - skal ikke være siktet eller under etterforskning, dømt eller ilagt forelegg for brudd på naturmangfoldloven, viltloven eller våpenloven, eller forskrifter hjemlet i disse.

4. I henhold til rovviltforskriften § 9a skal deltakere fra det kommunale fellingslaget få godtgjøring for den tid som er benyttet til fellingsforsøk. Fylkesmannen legger til grunn at fellingsforsøket skal gjennomføres på en effektiv og hensiktsmessig måte. Det settes av en ramme på **inntil kr 56 000,-**. Utgangspunktet er en sats på kr 1 600,- pr deltaker pr døgn. Jf, forskriften §9 gis det i tillegg tilsagn om **inntil kr. 10 000,-** til dokumenterte utgifter i samband med fellingsforsøket (kjøring, bompenger etc., ikke lønn). Godtgjøring for eventuell beredskapsvakt og beredskapsmidler faller utenfor godtgjøringsordningen. Ordningen kan heller ikke brukes til kompensasjon til kommunene for utgifter i forbindelse med administrasjon av skadefellingslagene. Likeledes faller godtgjøring for bruk av hund, innkjøp, forsikring og utgifter ved hundehold utenfor ordningen. I tillegg til fastsatt maksimal døgn-sats (1 600,- pr. døgn), skal kommunene også beregne feriepenger og arbeidsgiveravgift, og dette skal kommunen dekke innenfor de nevnte rammen fra Fylkesmannen. Rammene er absolutte. Dersom det er ekstraordinære omstendigheter som gjør at fellingene ikke kan gjennomføres innenfor den økonomiske rammen, må kommunen ta kontakt med Fylkesmannen og avtale dette i forkant.
5. For å få mer informasjon om hva som skiller fellingsforsøk der fellingslagene lykkes, fra fellingsforsøkene der de ikke lykkes er det i 2019 etablert en egen rapporteringsløsning i Miljøvedtaksregisteret. Ved iverksetting av tillatelser stilles det fra 2020 krav om at det blir lagt inn rapport for det enkelte fellingsforsøk i denne løsningen. Lenke til rapporteringen er å finne på det aktuelle fellingsvedtaket på www.miljøvedtak.no , se også vedlagte veiledning for rapportering.

Fellingsleder skal rapportere til Fylkesmannen om forbruk av rammen innen 3 dager etter endt skadefellingsforsøk. Dersom rapporteringen over ressursbruk i Miljøvedtaksregisteret er fyllestgjørende er det ikke behov for egen rapportering til Fylkesmannen om ressursbruk.
6. Ulv som blir felt i medhold av denne tillatelsen er viltfondets eiendom. Ingen kan derfor på noen måte gjøre seg nytte av felt dyr eller deler av dyret (inkl. hår, blod) uten nærmere samtykke fra Miljødirektoratet. Felt dyr skal så raskt som mulig bringes til Norsk institutt for naturforskning, Trondheim. Hvordan frakt skal finne sted, avklares med Fylkesmannen.
7. Fellingsteden skal kunne påvises dersom Fylkesmannen, SNO eller politiet krever dette.
8. Ved felling skal det benyttes våpen og ammunisjon godkjent for storviltjakt, jf. forskrift om utøvelse av jakt og fangst av 22. mars 2002, jf § 15 og 16.
9. Felling eller forsøk på felling av ulv skal **umiddelbart** meldes til Fylkesmannen og politiet. Dersom ulv påskytes uten felling/skadeskytes, avgjør Fylkesmannen hvordan videre ettersøk skal gjennomføres. Generelt for ettersøk av gaupe, bjørn, jerv og ulv gjelder bestemmelsen i rovviltforskriften § 17.
10. Fellingslaget skal melde tilbake til Fylkesmannen minimum **en gang pr. døgn** om gjennomføringen av fellingsforsøket. **Dersom fellingslaget får kontakt med ulv, skal Fylkesmannen varsles oftere så vidt det er praktisk gjennomførbart.** Etter kontortid (08.00-15.00) kan Fylkesmannen kontaktes via vakttelefonen – tlf. nr. 970 29 840.
11. Alle medlemmer av fellingslaget som deltar i fellingsforsøket skal ha kopi av dette brevet og være kjent med vilkårene for fellingstillatelsen.

12. Fylkesmannen kan til enhver tid endre ett eller flere av vilkårene, eller inndra fellingstillatelsen.
13. Det gis tillatelse til å bruke løs på drevet halsende hund på følgende vilkår under dette fellingsforsøket;
- Hunden(e) skal ha gps-sender
  - Hunden(e) skal bare slippes på ferske spor som en vet sikkert er fra ulv
  - Dersom hunden slår over på annet vilt eller husdyr skal hundefører være i stand til raskt å ta inn hunden
  - Husdyreiere i området må godkjenne at hund kan slippes
  - Kommunen må gi dispensasjon fra båndtvangsbestemmelsene i hundeloven
  - Senest en måned etter at løs på drevet, halsende hund er brukt skal det sendes rapport til Miljødirektoratet med kopi til Fylkesmannen. Av rapporten skal det framgå hvordan slik hund er brukt og effekten av dette. Det skal ligge med utskrift eller fil av gps-logg fra hundepiler
14. Fylkesmannen gir etter § 9 i rovviltforskriften gi tillatelse til bruk av snøscooter/ATV for utkjøring av mannskap og grovlokalisering av ulv (innringing for utsjekk av inn- og utspor). Det er ikke tillatt å benytte snøscooter/ATV til forfølgelse/jaging, direkte jakt på og avliving av ulv. Bruk av snøscooter i utmark og snødekt mark krever også egen tillatelse fra kommunen etter motorferdselloven, og områdestyret i verneområder. Deltakere i fellingslaget må rette seg etter de vilkår som blir stilt fra forvaltningsmyndigheten (nasjonalparkstyret) for berørte verneområder.
15. Dersom det skulle bli felt en ulv innenfor skadefellingsområdet på lisensfelling, vil Fylkesmannen gjøre en nærmere vurdering om behovet skadefellingstillatelsen skal videreføres.

Dersom ulv felles, skal det gis melding på vakttelefonen nr 970 29 840.

Dersom en ulv påskytes uten felling skal det gis melding til Fylkesmannen og politiet.

Vedtaket er fattet med hjemmel i Lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 18 første ledd bokstav b, jf forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften), § 9, jf §§ 1, 8 og 13. Fylkesmannen viser til at vedtaket er et enkeltvedtak som kan påklages etter bestemmelsene i Lov om behandlingssåten i forvaltningssaker, av 10.2.1967, § 28. Klagefristen er **tre - 3 - uker** fra mottakelsen av dette brev. Eventuell klage på vedtaket skal stiles til Miljødirektoratet, men sendes via Fylkesmannen.

Med hilsen

Vebjørn Knarrum (e.f.)
avdelingsdirektør

Rannveig Helgesen
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:
Fylkesmannen i Oslo og Viken
Politiet
Statens Naturoppsyn
Fellingsleder i Øyer
Øyer Fjellstyre
Ringebu Fjellstyre
Lillehammer kommune
Ringebu kommune
Mattilsynet